

« وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيِّ قَاتَلَ مَعَهُ رِيبُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا
وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ »

"و چه بسیار پیامبرانی که همراه او توده های انبوه کارزار کردند و در برابر آنچه در راه خدا پیششان رسید سستی نوزیدند و ناتوان نشدند و

تسلیم [دشمن] نگردیدند و خداوند شکستیان را دوست دارد".

(آیه ۱۴۶ سوره مبارکه آل عمران)

آیه شریفه فوق بیان می‌دارد که "از جمله ویژگی‌هایی که یک مدیر شایسته باید از آن برخوردار باشد، عنصر امید به آینده است".

در رأس همه مدیریت‌ها، مدیریت خداوند متعال است و اگر قرآن کریم را از جنبه برخورد مدیریتی خداوند متعال با انسان مورد مطالعه و دقت نظر قرار دهیم، خواهیم دید که آفریدگار جهان، به بهترین شکل از عنصر امید در مدیریت خود برای تکامل انسان استفاده نموده است و این عنصر در مسائل اخلاقی، سیاسی، اقتصادی و در جنبه‌های فردی و اجتماعی و امور دنیوی و اخروی به چشم می‌خورد. برای اینکه انسان بتواند در راستای سازندگی خود و رسیدن به قله تکامل از ظرفیت خویش نهایت بهره‌برداری را بکند، خداوند متعال یأس و ناامیدی را مطلقاً ممنوع ساخته و به هیچ کس اجازه نمی‌دهد که در هیچ شرایطی، از عنایات او جهت وصول به کمالات مأیوس شوند و لذا قرآن کریم تصریح می‌کند که فقط افراد کافر و گمراه از رحمت و فضل خداوند متعال مأیوس می‌شوند و نیز راه توبه را برای همگان باز می‌داند. رهبران الهی و مدیران شایسته به بهترین شکل ممکن از عنصر امید برای رشد و پیشرفت جامعه استفاده می‌کنند، به گونه‌ایکه در سرتاسر تاریخ زندگی انبیای الهی هرگز یأس و ناامیدی به چشم نمی‌خورد، بلکه همه جا سخن از امید به آینده و مقاومت است.

در مجموع می‌توان گفت مدیر سازمانی که عنصر امید به آینده در او به خوبی نهادینه شده باشد، در نهایت سختی و مشکلات، مأیوس نشده و یک مدیر شایسته می‌داند که حتی در ناامیدی‌ها باید امیدوارتر بود و با توجه به امیدی که به آینده وجود دارد، توان بیشتری برای برنامه‌ریزی و بهره‌برداری از امکانات صرف کرده و سازمان را در جهت مطلوبی، مطابق اهداف از پیش تعریف شده به پیش برد.

یک آیه یک برداشت

محمد رضا شیخی چمان *

* دانشجوی دوره دکتری تخصصی اقتصاد سلامت، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران